

Introducere. FPGA. VHDL

Generalitati si caracteristici

S.I. Ing. Vlad-Cristian Miclea

Universitatea Tehnica din Cluj-Napoca

Departamentul Calculatoare

CUPRINS

- 1) Detalii curs si continut
- 2) Circuite Hardware
  - Recapitulare componente hardware
  - Circuite integrate
  - ASIC: CPU vs microcontrollere vs GPU
- 3) FPGA
  - Generalitati
  - Structura FPGA
  - Etapele proiectarii folosind FPGA
- 4) Introducere – VHDL
  - Obiective VHDL
  - Specificare si simulare
  - Descrierea componentelor
  - Structura unui program
- 5) Concluzii

INFORMATII CURS

Info generale

- Vlad.Miclea@cs.utcluj.ro;
- users.utcluj.ro/~vmiclea -> Teaching -> PSN/DSD
- Cursurile – Aula Instalatii
- Continuare ASDN/PL – Hardware 2.0 (complexitate++)
- Intrebari ORICAND!!!
- Probleme – discutate live + Vivado (incarcate pe site)

Evaluare

- Examen final: 60 puncte
  - Examen scris
  - Fara examen partial
- Testare laborator: 40 puncte
  - 20 puncte – test VHDL
  - 20 puncte – mini-proiect

PLAN CURS – posibil sa apara schimbari

- Partea 1 – FPGA si VHDL
  1. **FPGA**
  2. Limbajul VHDL – 1
  3. Limbajul VHDL – 2
- Partea 2 – Implementarea sistemelor numerice
  4. Microprogramare
  5. Unitate de comanda
  6. Unitate de executie
- Partea 3 – Automate
  7. Automate finite
  8. Stari
  9. Automate sincrone
  10. Automate asincrone
  11. Identificarea automatelor
  12. Automate fara pierderi
  13. Automate liniare
- Partea 4 – Probleme si discutii

INFORMATII LABORATOR

Info generale

- Prezenta obligatorie!
- Sala 204/211 - Obs
- Mici conspecte, cititi laboratorul inainte – important!!
  - Snippet-uri de cod VHDL
  - Mici diagrame

Evaluare (40 puncte)

- Partea 1 – VHDL
  - 6 laboratoare – se invata sa se scrie cod de descriere hardware
  - Se incheie cu un test laborator (20 puncte)
- Partea 2 – Mini-proiect
  - 5 laboratoare – un circuit mai complex, implementat in VHDL
  - Se incheie cu o prezentare (20 puncte)

Tipuri de proiecte

- Proiecte de 20p: codul ar trebui sintetizat + implementat pe FPGA
- Proiecte de 16p: doar scris cod in VHDL + simulare!

PLAN LABORATOR - deocamdata

Lucrari laborator

1. Introducere in VHDL
2. Unitati fundamentale de proiectare
3. Semnale. Parametri generici. Constante
4. Operatori. Tipuri de date
5. Attribute
6. Domeniul secvential. Procese
7. Instructiuni Secventiale
8. Domeniul concurrent
9. Instructiuni Concurente
10. Sub-programe
11. Module de simulare
12. Pachete standard si predefinite

Orar Laborator

1. Introducere lab + proiecte
2. L1 + L2
3. P1 – schema bloc
4. L3
5. P2 – scheme detaliate
6. L4 + L5
7. L6 + L7
8. L8 + L9
9. P3 – implementare proiecte
10. P4 – implementare proiecte
11. L10 + L11 + L12
12. Predare proiecte - 1
13. Test laborator
14. Predare proiecte - 2

Limbaaj de descriere hardware

Obiectivul principal al materiei: invatarea unui limbaaj de descriere hardware

- Cum pot sa creez eu componente hardware?
  - Trebuie sa existe fizic?
  - Cum pot sa interactionez cu ele?
  - Pot sa le “sterg” dupa ce le-am creat?
- Cum ar trebui sa arate un limbaaj de descriere?
- Care e legatura intre componente hardware (MUX-uri, numaratoare etc.) si instructiunile pe care le scriu?
- Pot sa scriu instructiuni ca si pt un program C?
  - Trebuie sa inteleg ce rol are fiecare instructiune in context diferite

Compilarea folosind un procesor

- Etapele compilarii codului (ex. C)

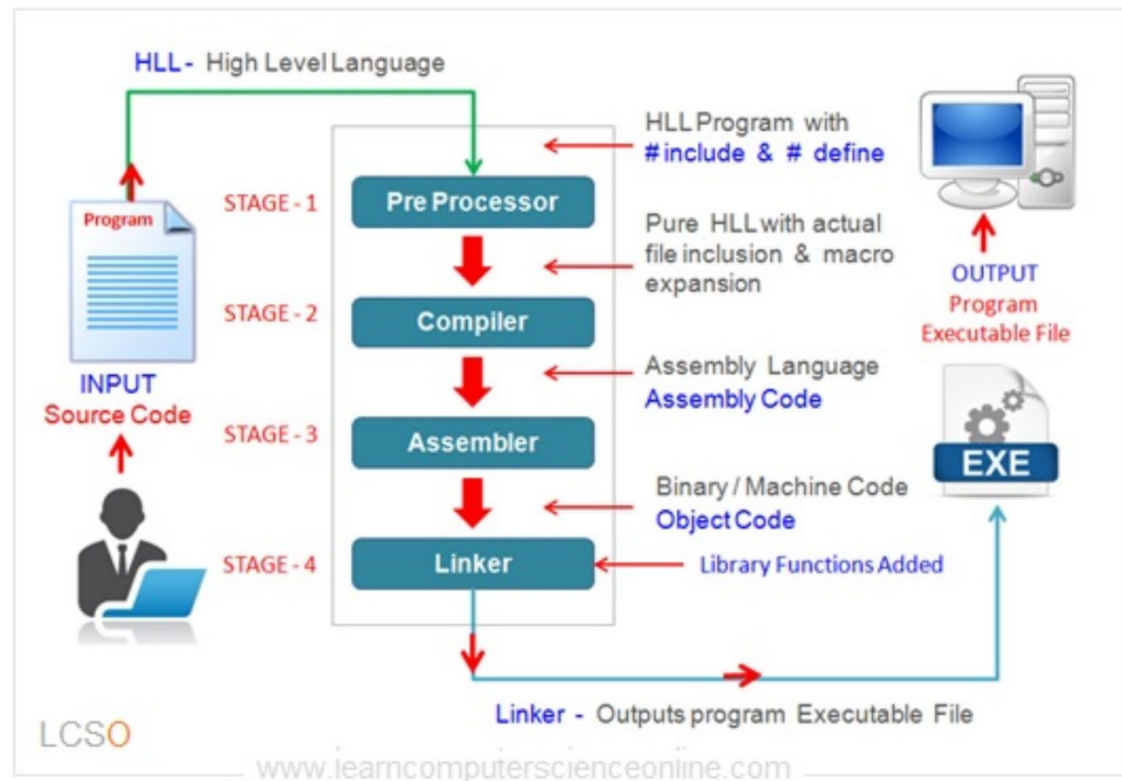
- Preprocesare
- Compilare
- Asamblare
- Linkeditare

- Primeste codul sursa

- Rezulta un **cod binar**

- Instructiuni fixe
- Se executa pe procesor

- Ce e “hardware” aici?

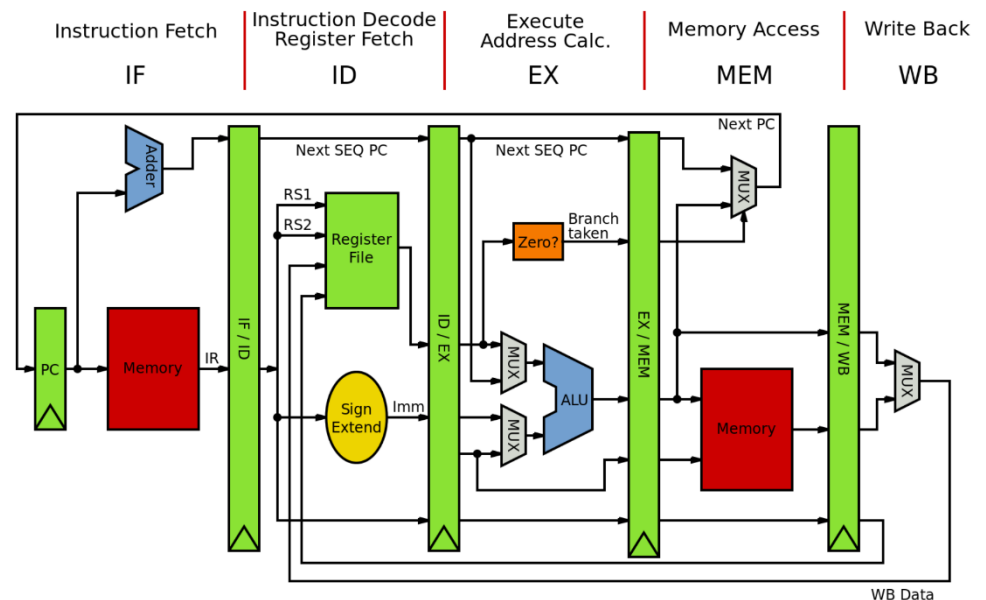

CPU (Central processing unit)

- Avem un set de instructiuni care trebuie executate
- Fiecare instructiune are un camp, care este transmis spre o componenta hardware (Memorie, Registru, MUX,)

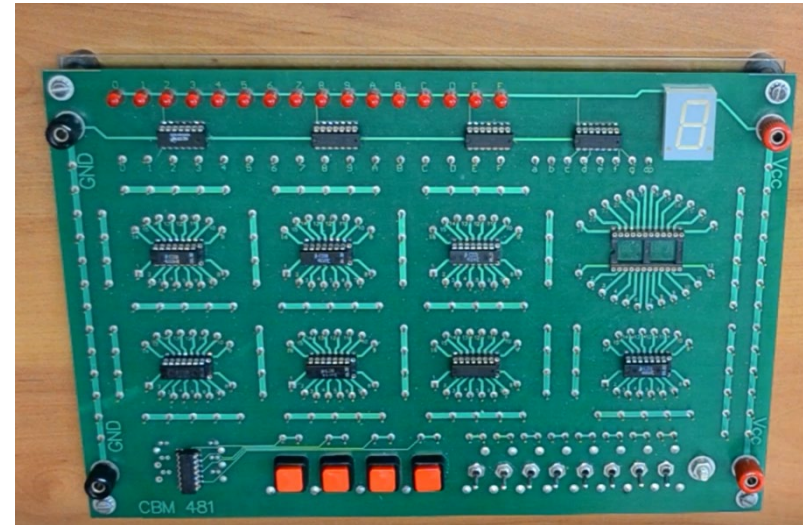
31	2827					1615					87					0					Instruction type				
Cond		0	0	1	OpCode	S	Rn	Rd	Operand2							Data processing / PSR Transfer									
Cond		0	0	0	0	0	0	A	S	Rd	Rn	Rs	1	0	0	1	Rm	Multiply							
Cond		0	0	0	0	1	U	A	S	RdHi	RdLo	Rs	1	0	0	1	Rm	Long Multiply (v3M / v4 only)							
Cond		0	0	0	1	0	B	0	0	Rn	Rd	0	0	0	0	1	0	0	1	Rm	Swap				
Cond		0	1	1	E	U	B	W	L	Rn	Rd	Offset							Load/Store Byte/Word						
Cond		1	0	0	E	U	S	W	L	Rn	Register List								Load/Store Multiple						
Cond		0	0	0	E	U	1	W	L	Rn	Rd	Offset1	1	S	H	1	Offset2	Halfword transfer : Immediate offset (v4 only)							
Cond		0	0	0	E	U	0	W	L	Rn	Rd	0	0	0	0	1	S	H	1	Rm	Halfword transfer: Register offset (v4 only)				
Cond		1	0	1	1	Offset													Branch						
Cond		0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	Rn	Branch Exchange (v4T only)
Cond		1	1	0	E	U	N	W	L	Rn	CRd	CPNum	Offset							Coprocessor data transfer					
Cond		1	1	1	0	Op1		CRn		CRd	CPNum	Op2	0	CRm		Coprocessor data operation									
Cond		1	1	1	0	Op1		L	CRn	Rd	CPNum	Op2	1	CRm		Coprocessor register transfer									
Cond		1	1	1	1	SWI Number																	Software interrupt		

- CPU: Unitatea hardware care executa astfel de instructiuni
  - FIXA!!!
  - Permite accesarea/sau nu a unor componente hardware
  - Ex: Arhitectura MIPS
- Important: ARHITECTURA HARDWARE NU SE SCHIMBA!!!

ASIC

- Hardware in semestrul 1 (Proiectare Logica):
  - Am invatat cum sa construim circuite hardware
    - Porti logice
    - CLC
    - SLC
  - Am folosit circuite integrate
    - Create de altcineva
    - Am folosit fire pentru a le lega
    - Le-am legat pt generarea unor noi componente
  - “Proiectarea” = interconexiuni de circuite existente
- ASIC
  - Application-specific Integrated Circuit
  - Circuite deja existente, cu legaturi fixe
  - Majoritatea circuitelor de care ati auzit
  - Procesoare: Intel, AMD, MIPS, ARM
  - Microprocesoare/microcontrollere: Raspberry Pi, Arduino etc.
  - GPU: Nvidia

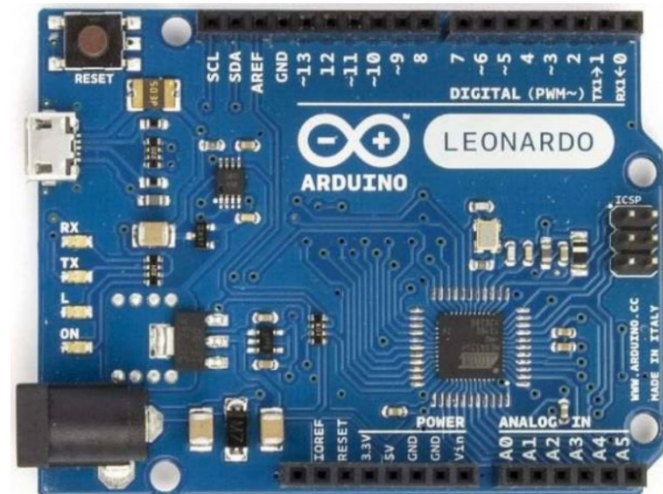
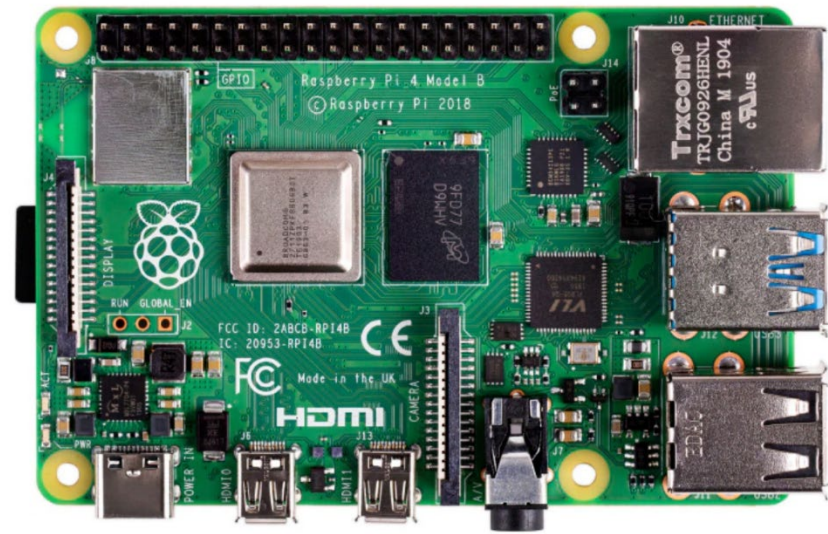
ASIC - CPU

- Obiectiv principal: prelucreaza si proceseaza informatia primita de la intrari si o trimite spre iesiri
  - Instructiuni aritmetice, logice: +,-,*,/,<<,>>,|| ...
  - Instructiuni de lucru cu memoria: load, store
  - Instructiuni de intrare/iesire:
- “General-purpose”
  - Nu sunt specializate, deci nu sunt f performante
  - Permit o variatate mare de aplicatii
- Mai multe tipuri de arhitecturi
  - Diferă, în funcție de setul de instrucțiuni
  - Majoritatea: 32/64b per instrucțiune
  - RISC/CISC
  - Diferă în funcție de sistemul de memorie
  - Pot utiliza mai multe nuclee, în paralel
- Mai multe informații:
  - Arhitectura Calculatoarelor (An2 Sem 2)
  - Structura Sistemelor de Calcul (An 3 Sem 1)

ASIC - Microcontroller

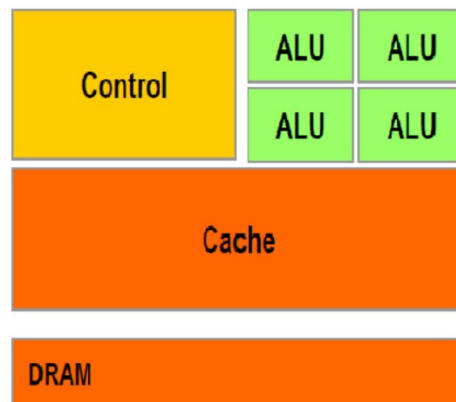
- ASIC cu resurse limitate, folosit pentru anumite aplicatii
- Un singur chip, care contine toate componentele necesare
- Contine:
  - Un CPU cu resurse limitate
  - Memorie limitata
  - Porturi seriale/paralele
  - Porturi pentru I/O
  - Controller pt intreruperi
- Application-specific
  - Optimizat pentru o singura aplicatie
  - Nu contine multe instructiuni – resurse putine
  - Nu e nevoie de viteza mare
  - Nu ofera flexibilitate
- Exemple: Arduino, Raspberry Pi
- Mai multe informatii:
  - Proiectare cu Microprocesoare (An 3, Sem 1)

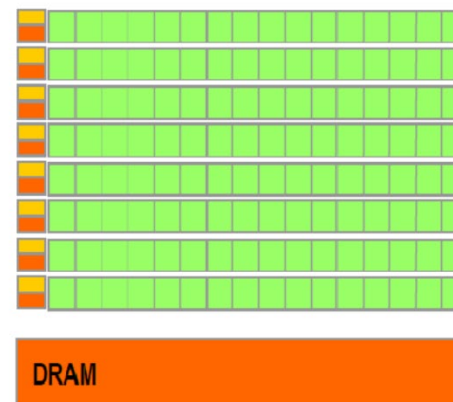
ASIC - GPU

- Circuit specializat, utilizat pentru accelerarea anumitor calcule
- Original – utilizat pentru afisarea de imagini
- Recent – utilizate pentru aplicatii complexe (ex. Retele neuronale convolutionale)
- Au o structura paralela
  - Multe nuclee de procesare, fiecare cu bloc de memorie personal
  - Foarte utile pentru paralelism – operatii executate in acelasi timp
  - Au nevoie de un CPU, care sa ofere partea de control/comanda
- Au nevoie de limbaje de programare specializate (ex. Cuda)

CPU

GPU

ASIC - GPU

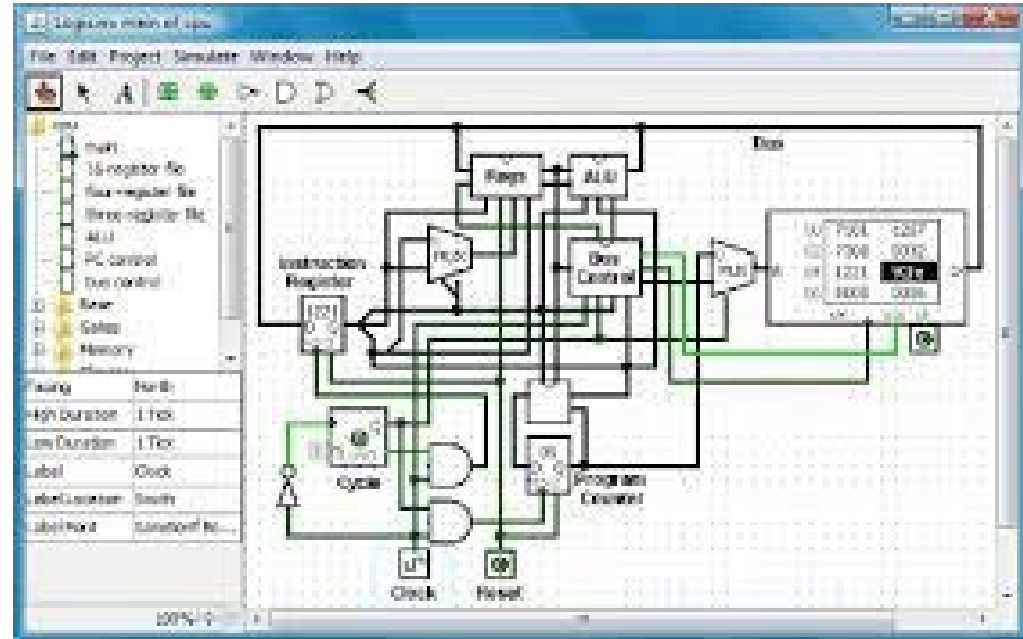
- Importanta paralelismului: CPU vs GPU

Cum putem crea circuite noi?

- Semestrul 1:

- Am utilizat circuite
  - Circuite integrate
  - 7400, 74192
- Am descris noi circuite
  - Logisim/Xilinx ISE - diagrame
  - “Drag-and-drop”
  - Diagrame bloc – legături virtuale
  - Creare de circuite noi – noi bloc-uri
  - Simulare
- Proiectare ierarhica

- Semestrul 2:

- Vom invata cum sa realizam noi circuite, care sa functioneze fizic, dupa anumite specificatii
- Vom scrie cod pentru generarea lor
- Vom testa circuitele “inventate”/proiectate de noi

FPGA – Descriere

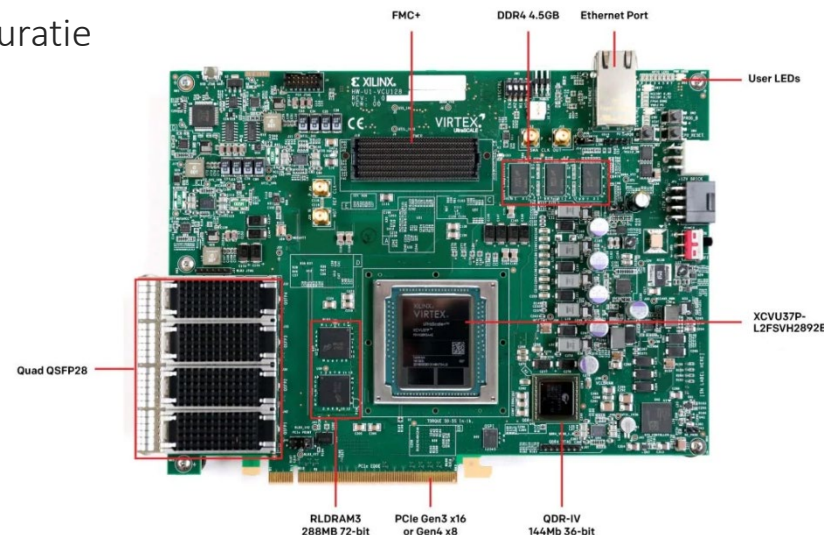
- Sa presupunem ca stim sa descriem circuitele
  - Cum putem sa le creem fizic? Cum le interconectam?
  - V1: Avem nevoie de pistol de lipit, cositor si tranzistoare
  - V2: Avem nevoie de niste circuite speciale...

- **FPGA**

- Field Programmable Gate Array
- Hardware reconfigurabil
- Celule are pot fi “configure”
- O celula:
  - Poate avea rol de poarta logica SI pentru o configuratie
  - Poate avea rol de poarta logica SAU pentru o configuratie
- Putem interactiona cu hardware-ul creat
  - Periferice – switch-uri, butoane, led-uri
  - Pot fi si ele configure

- **Exemplu:**

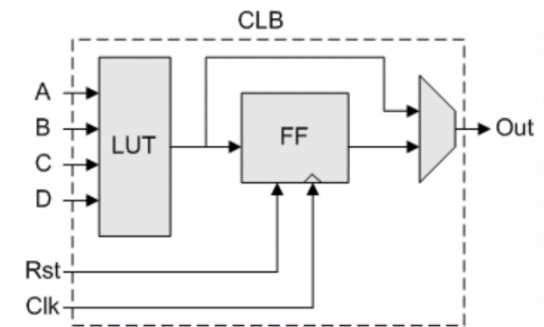
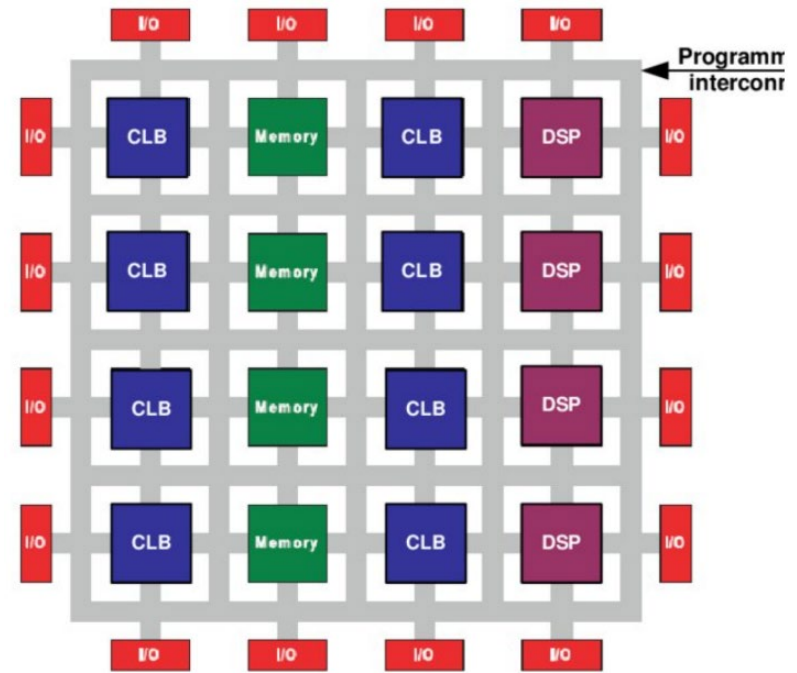
- Basys3, Nexys4
- Familii: Spartan, Basys, Nexys, Virtex, Artix
- Difera, in functie de dimensiune, viteza, I/O etc.

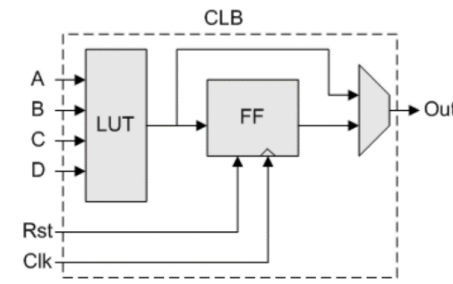
Structura FPGA

- **CLB** – Configurable Logic Block
- Celula logica programabila, care contine:
  - Parte combinationala – **LUT** – Look-up Table
    - Implementeaza functii logice
  - Unitati de memorie – **bistabile D**
    - Comuta pe frontal ceasului
    - Pot fi configurate si ca Latch-uri asincrone
- Matrice de interconexiuni
  - Stabileste legaturile intre CLB-uri si cu I/O
- Memorii suplimentare
  - Pot fi configurate pentru aplicatii care au nevoie
  - Si bistabilele din CLB pot fi utilizate cu rol de memorie
- DSP – digital signal processing units
  - unitati aritmetico-logice special, utilizate pentru calcule complexe
- I/O – block de intrar/iesiri – conexiuni cu switch-uri, butoane, led-uri, SSD etc.

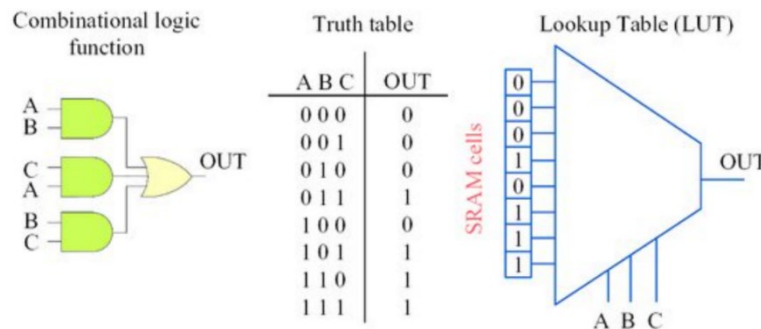

Look-up Table

- Celula logica de baza, pentru functiile combinationale
- Similar cu un tabel de adevar pentru o functie/o parte din functie
- Utilizarea LUT se bazeaza pe principiul de “Funcție universală”
- **Functii universale:** blocuri logice care pot fi configurate astfel încât să realizeze orice funcție logică data de intrările blocului
- Tipuri de astfel de blocuri logice:
  - Memorii
  - Multiplexoare
  - toate aceste blocuri logice pot realiza funcții booleene formând tabelele lor de adevăr

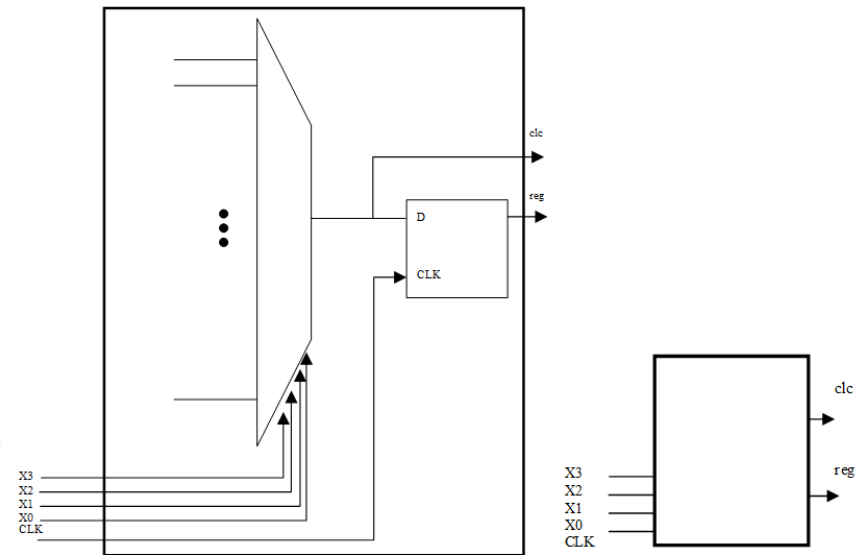
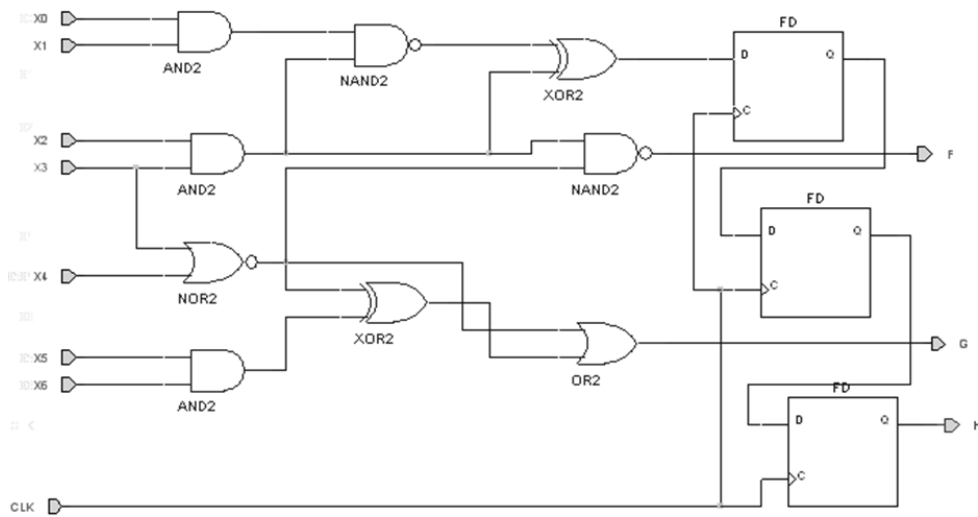
Exemplu:

- Pentru circuite secventiale, se combina functia data de LUT cu un bistabil D
- Pentru functii de mai multe variabile, e nevoie de LUT-uri mai mari sau de mai multe LUT-uri combinate

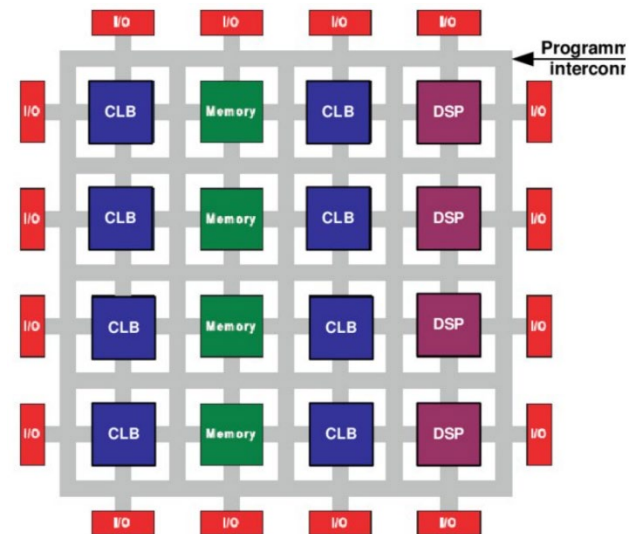
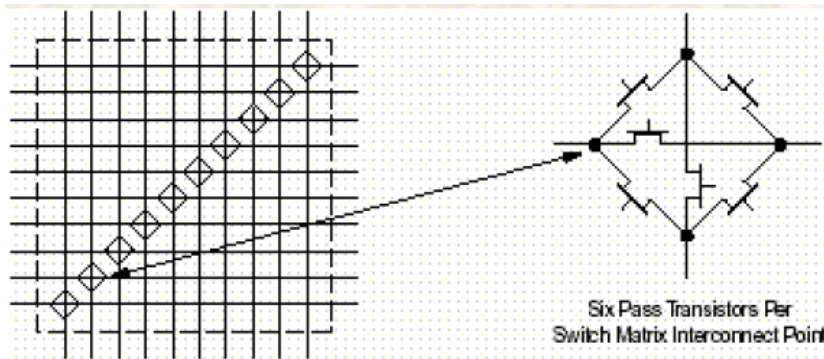
Implementarea unui circuit cu LUT+FF

- Cum credeti ca s-ar “mapa” in CLB-uri, urmatorul circuit?
  - CLB are un LUT 4:1 si un bistabil D

Arhitectura de interconectare

- Fire metalice cu puncte de conexiuni programabile
- Exista o matrice de conectare
- Memorie de interconectare SRAM - fiecare bit este dedicat controlului unui punct de conectare intern (PIP – Programmable Interconnection Point)
- Blocurile de I/O au un inel de rutare separat, in jurul matricei CLB-urilor

Generarea Circuitului in FPGA

- Presupunem ca pornim cu descrierea circuitului intr-o forma compilata, verificata si simulata
- Sintetizare
  - Transformare din diagrama bloc/cod in reprezentare fizica

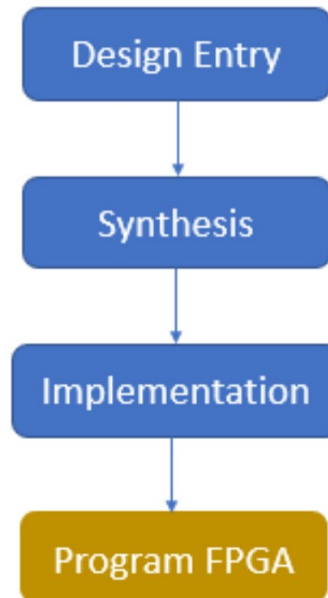
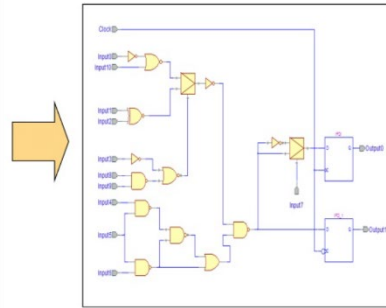
VHDL description

```
architecture MLU_DATAFLOW of MLU is
    signal A1:STD_LOGIC;
    signal B1:STD_LOGIC;
    signal Y1:STD_LOGIC;
    signal MUX_0, MUX_1, MUX_2, MUX_3: STD_LOGIC;
begin
    A1<=A when (NEG_A='0') else
        not A;
    B1<=B when (NEG_B='0') else
        not B;
    Y<=Y1 when (NEG_Y='0') else
        not Y1;

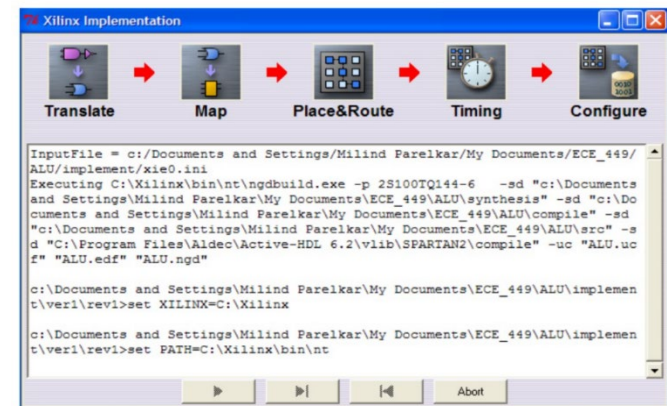
    MUX_0<=A1 and B1;
    MUX_1<=A1 or B1;
    MUX_2<=A1 xor B1;
    MUX_3<=A1 xnor B1;

    with (L1 & L0) select
        Y1<=MUX_0 when "00",
            MUX_1 when "01",
            MUX_2 when "10",
            MUX_3 when others;
end MLU_DATAFLOW;
```

Circuit netlist

- Implementare
  - Legaturi cu pinii de I/O (exemplu, conectare la switchuri/butoane)
  - Pozitionare optima in FPGA
    - Mapare
    - Plasare+rutare
    - Exemplu: Introducere de etaje de pipeline
- Programare
  - Circuitul va fi descarcat pe FPGA

Sintetizare - Translatare

- Pasul 1 din workflow
- Obiectiv: translatarea functiilor dorite de proiectant in conexiuni intra si inter-CLB
- Contine 2 sub-etape:
  - Translatarea efectiva – converteste functiile in functii realizabile
  - Verificare – verifica daca translatarea este corecta
- Rezultatul etapei: **NETLIST**
  - **Lista de componente**
  - **Lista de conexiuni intre componente**
- Pasii procesului de translatare:
  - se verifică dacă numărul pinilor de intrare / ieșire este mai mare decât numărul pinilor necesari în proiect
  - se verifică dacă există suficiente celule pentru a acoperi numărul de porți logice din proiect
  - se caută în proiect grupuri de componente al căror număr de intrări și de ieșiri este egal cu cel al celulei logice de bază
  - se aleg întâi grupurile cele mai mari care pot fi formate

```
module carry(input  a, b, c,  
             output cout)
```

```
    wire  x, y, z;
```

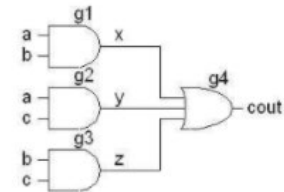
```
    and g1(x, a, b);
```

```
    and g2(y, a, c);
```

```
    and g3(z, b, c);
```

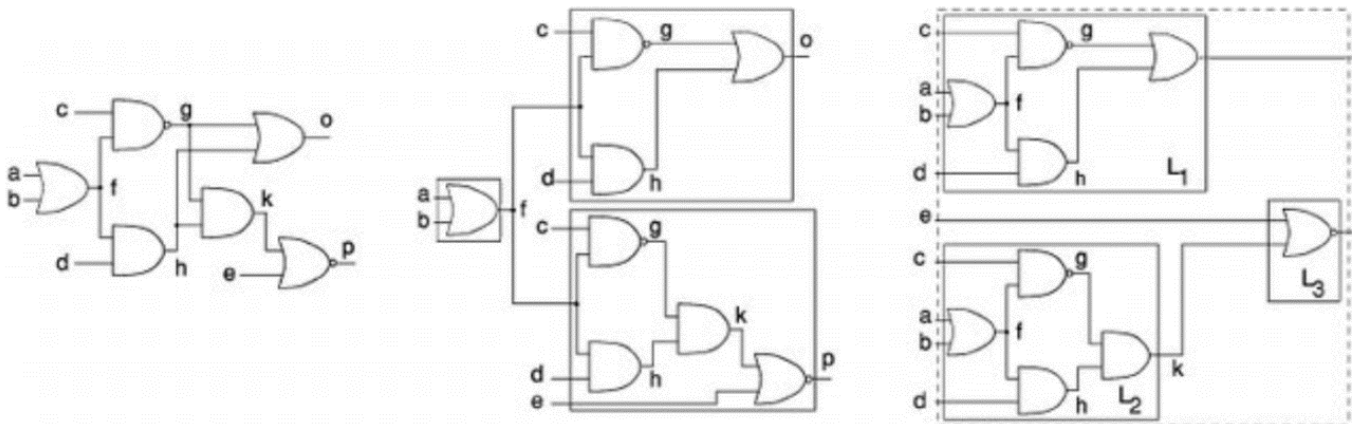
```
    or  g4(cout, x, y, z);
```

```
endmodule
```


Implementare – Mapare Tehnologica

- Evidentierea legaturilor dintre semnale de I/O si pinii de I/O
- Optimizarea Netlist-ului
  - Se combina eventuale functii similar
  - Se minimizeaza functiile folosind teoremele algebrei booleene si diagrame Karnaugh
- Transformarea din functii logice in LUT – element de baza al CLB
  - In functie de resursele existente pe FPGA
  - LUT4/ LUT6 – depinde de tehnologia utilizata
  - Pot fi si alte tipuri de CLB (cu 2-3 LUT-uri si mai multe FF)
  - Exemplu de la slide 19 – mapare tehnologica
- Rezulta un nou netlist - optimizat
  - In care se pastreaza designul sub forma de interconexiune de LUT

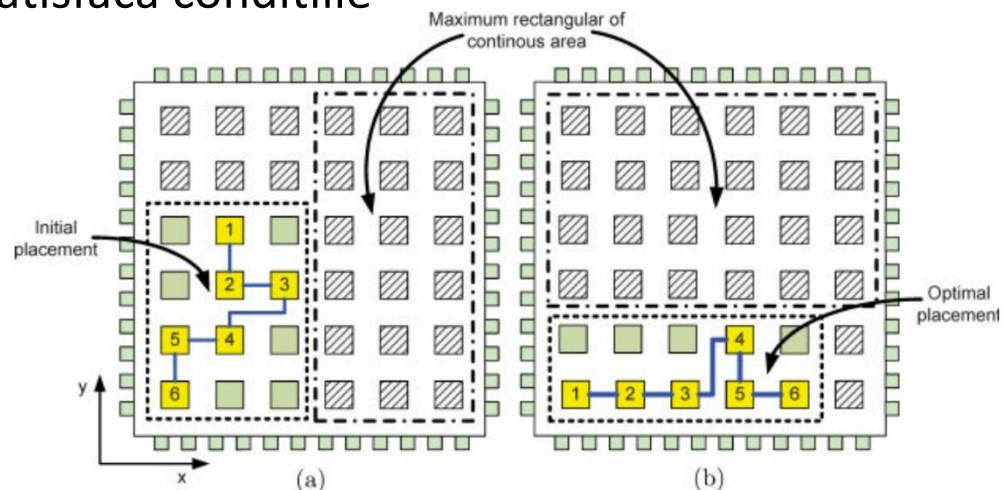
Implementare - Plasare

Plasare

- Proces de **amplasare fizică** a componentelor logice în celulele logice din circuitele programabile
- Se urmărește amplasarea funcțiilor logice adiacente în celule alăturate
- Criteriul critic de plasare – realizarea legăturilor între cellule

Etape

- Se încearca o plasare initiala a circuitului pe FPGA
- Se verifica daca se indeplinesc conditiile impuse (timp, pini I/O etc.)
- Daca nu, se face o re-plasare care sa satisfaca conditiile
  - Pe baza unui alg de AI
  - Simulated Annealing
  - Functioneaza iterativ
  - Pana se gaseste o plasare optima

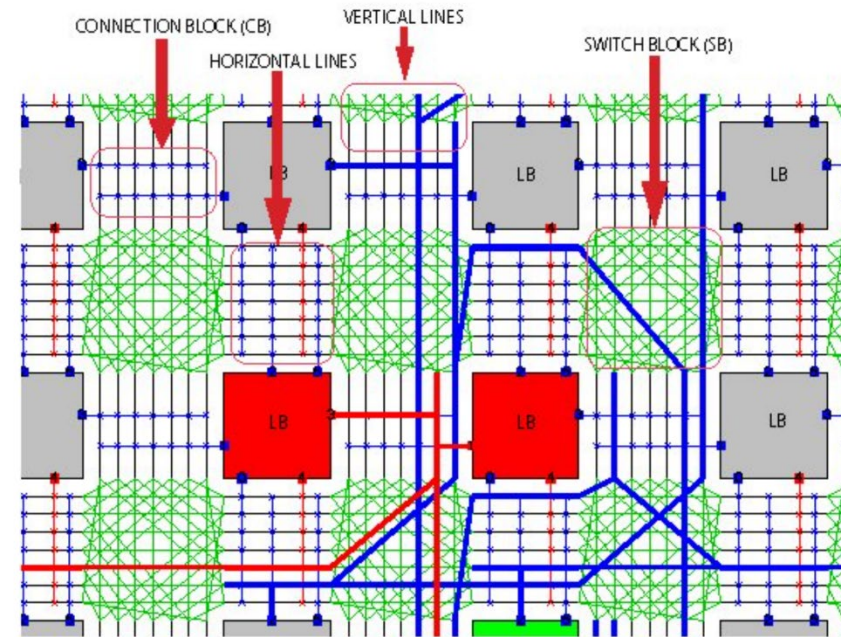

Implementare - Rutare

Interconectarea

- După plasarea adecvată
- Inspectarea netlistei și a plasării curente
- **Linii de conectare “consumate”**
  - la un capăt au un semnal de ieșire
  - la celălalt capăt un semnal de intrare
- **Congestie** - nu mai sunt linii de conectare disponibile
- **Re-rutare** - reluarea procesului de plasare și rutare
- Rezultat - fișier care descrie proiectul inițial în termenii celulelor circuitelor programabile
- Fișierul descrie asignarea pozițiilor celulelor și interconexiunile dintre celule
- Fișierul va fi translatat într-o **hartă de biți** care va fi transmisă unui programator de circuite programabile ⇒ **configurarea**
- Principalul factor în rutare: **caile critice**

FPGA – Avantaje si dezavantaje

Avantaje

- Pot fi proiectate la nivel de poarta logica
  - Implementare rapida
  - **Nivel mare de paralelism!**
- Pot fi re-programate – flexibilitate mare, se poate pune orice circuit, oricand si apoi se poate sterge/reprograma
- Cost mic – nu necesita tool-uri de lipire
- Proces automatizat de mapare, plasare, rutare – nu necesita timp pierdut

Dezavantaje

- Necesita cunostinte de HDL – nu sunt asa simple 😊
- Nivel ridicat de consum electric – nu exista optimizare
- Trebuie sa se tina cont de resursele existente (LUT, bistabile, memorii)
- **Viteza redusa pentru orice aplicatie obtinuta, comparativ cu un ASIC**
  - Multe resurse aditionale, neutilizate

FPGA – de ce sa folosim?

- Se pot crea circuite customizabile, in functie de nevoia utilizatorului
- Se pot adauga usor periferice
  - intrari de la butoane, intrari externe
  - comunicare usoara cu alte dispozitive
- Se pot crea procesoare modificabile
  - Putem adauga orice instructiune avem nevoie, pentru o anumita functionalitate
  - Ex: FMA - instructiune care face si inmultire, si adunare, intr-un sinur ciclu
- Se pot obtine viteze mari, pentru anumite calcule/aplicatii
  - Nivel mare de paralelizare
  - Putem avea mai multe circuite, care functioneaza simultan
- Foarte utile pentru prototipizare
  - Se poate crea un circuit
  - Se poate testa in conditii reale
  - Apoi se poate trimite in productie – rezulta un ASIC
- Foarte utile pentru **invatare**

FPGA – aplicatii interesante

PANTECH SOLUTIONS
Technology Beyond the Dreams

TOP 10 FPGA Projects - 2019

Instrumente de proiectare - Lab

Etapa 1: Scris cod VHDL + implementare circuite simple

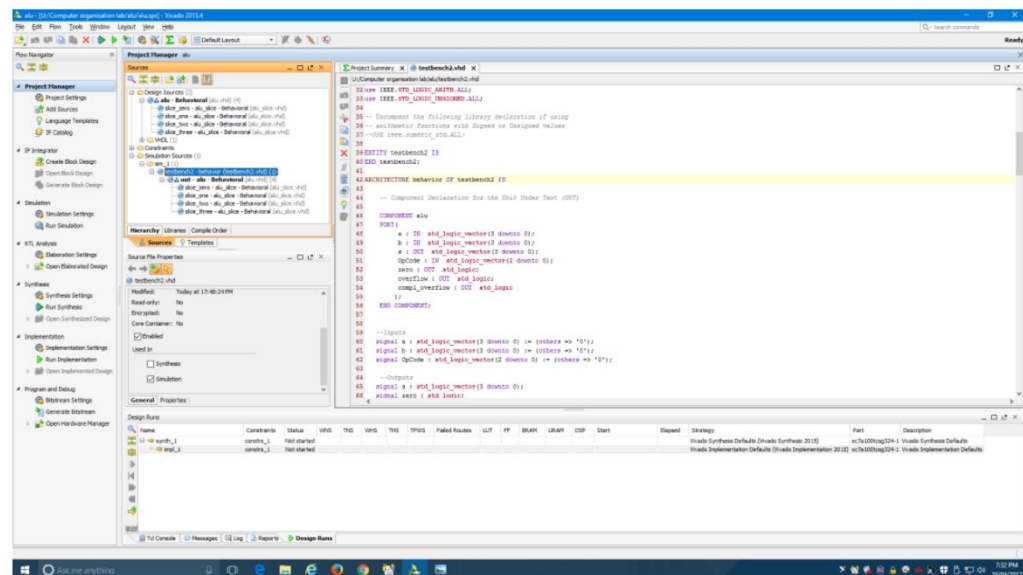
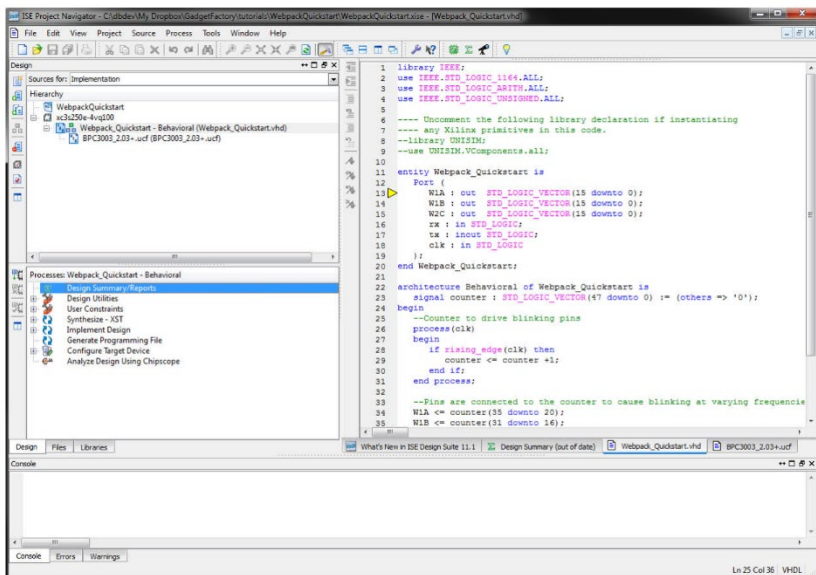
- Vivado – pus direct pe placa + vizualizare schematic

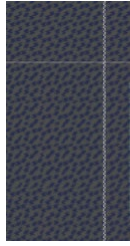
Etapa 2: Scris cod VHDL + module de simulare – circuite complicate - simulare

- Vivado/Xilinx ISE – doar cu modul de simulare

Etapa 3: Scris cod VHDL + implementare FPGA – circuite complicate - implementare

- Vivado/Xilinx ISE – tradatare, mapare, plasare, rutare, programare FPGA

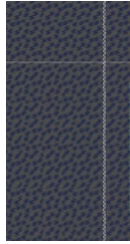
VHDL - INTRODUCERE

VHDL

- VHSIC - **V**ery **H**igh **S**peed **I**ntegrated **C**ircuit
- HDL - **H**ardware **D**escription **L**anguage
- Prima varianta - 1980; standard 1987; extins 1993; variantă 2004; acum **1076/2008**

Cum am putea descrie “algoritmice” circuite hardware?

- Descriere folosind diagrame bloc (exemplu sem 1)
  - Probleme la design-uri mari (ex. Conexiuni)
  - Anumite structuri – repetitive, pot fi descrise mai usor “algoritmice”
  - Exemplu: MUX (simplu if); counter (incrementare)
- Limbaje de programare
  - Permit doar executia secventiala a unor instructiuni
    - Can “se termina” executia lor, nu mai exista
    - De obicei se executa pe un circuit fizic/procesor
  - Avem nevoie de o descriere care sa “creeze” circuitul

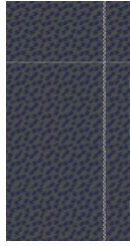
INTRODUCERE VHDL

HDL: limbaj de descriere a sistemelor electronice hardware

- Contine:
  - structură de blocuri
  - relații
  - interconexiuni
- VHDL definit și integrat în instrumentele CAD (Computer-Aided Design)
- toate instrumentele CAE (Computer-Aided Engineering) - produse cu intrări / ieșiri
- Usor de interpretat si “citit” pentru a fi implementat pt circuite fizice

Atentie: INTOTDEAUNA TREBUIE PRIVIT CA UN LIMBAJ DE DESCRIERE HARDWARE, NU UN LIMBAJ DE PROGRAMARE!!!

- Limbaj de programare – instructiuni – cod masina – ruleaza pe un processor/circuit existent
- Limbaj de descriere – instructiuni – genereaza un nou circuit hardware!

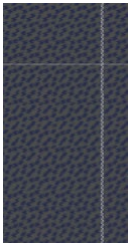

DOMENII DE APLICARE

Obiective VHDL

- **Specificare** sisteme hardware
  - Descrierea functionalitatii/structurii
  - Pregatire pentru etapele de sintetizare + implementare
- **Simulare** evoluție temporală a descrierilor
  - Instrumentele de simulare – tot structuri VHDL
  - Realizează simularea (“execuția”) codului VHDL în paralel
  - Codul nu descrie modul de proiectare sau de realizare a funcției, ci doar ce trebuie să facă aceasta
  - De exemplu – numarator
    - Așteptam ca la fiecare ciclu de ceas sa se incrementeze
    - Trebuie sa creem un semnal de ceas
    - Trebuie sa verificam la fiecare interval de timp noua valoare a semnalului

DOMENII DE APLICARE

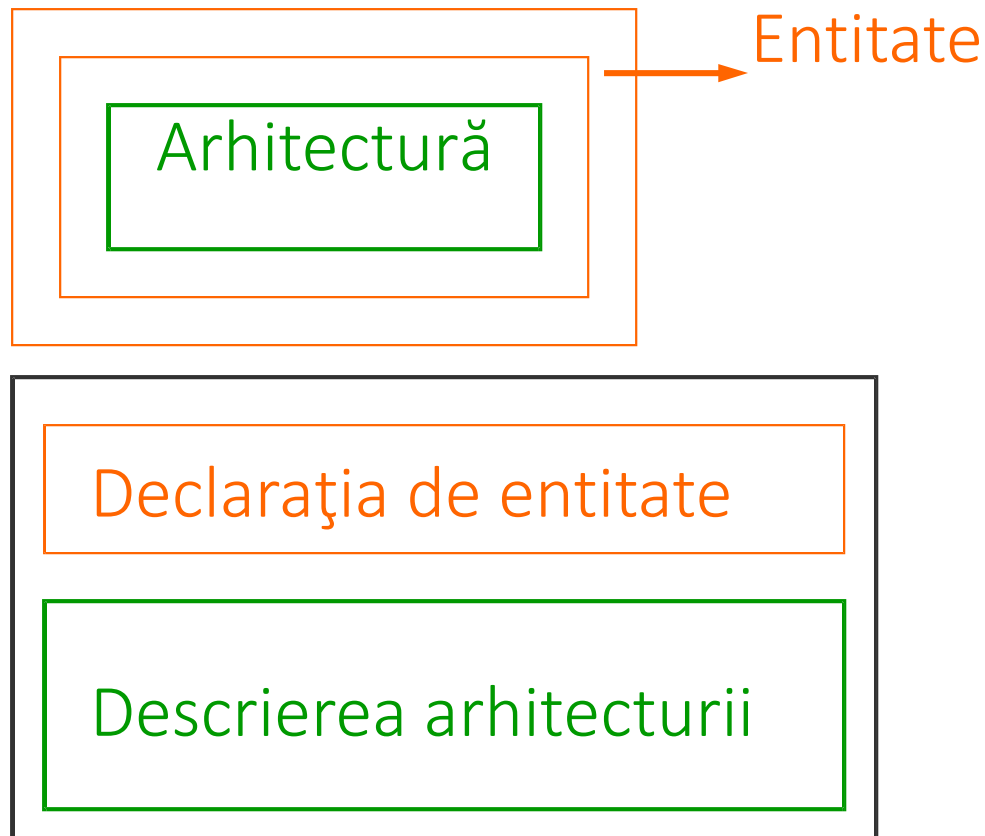
Obiective VHDL (continuare)

- **Sinteza logică** în cadrul instrumentelor CAD care integrează VHDL (fază automatizată)
  - Descrierea proiectării unui system
    - Descrierea funcționării
    - Descrierea structurii exacte a fiecărei părți
  - Descrierea realizării finale - interconexiuni de componente logice elementare
  - Pornește de la o **descriere VHDL sintetizabilă**
  - Conduce la o **schemă logică clasică** (porți logice + bistabile)

STRUCTURA VHDL

Proiectare ierarhică

- model VHDL: pereche entitate + arhitectură

STRUCTURA VHDL

- **Entitatea** - declarație a intrărilor și ieșirilor modulului
- **Arhitectura**
  - Descriere detaliată a **structurii** modulului
    - Exemplu: utilă pt descrierea unui sumator pe 4 biți
  - Descriere detaliată a **funcționării** modulului
    - Exemplu: utilă pt descrierea unui counter
- **Proiectare ierarhică**
  - Se pot genera componente de complexitate mare, folosind sub-componente de complexitate mică
  - Exemplu
    - un procesor e format din: memorie date, ALU, memorie instrucțiuni;
    - Un ALU e format din sumatoare, scăzătoare, porți logice
    - Un sumator e format din porți logice

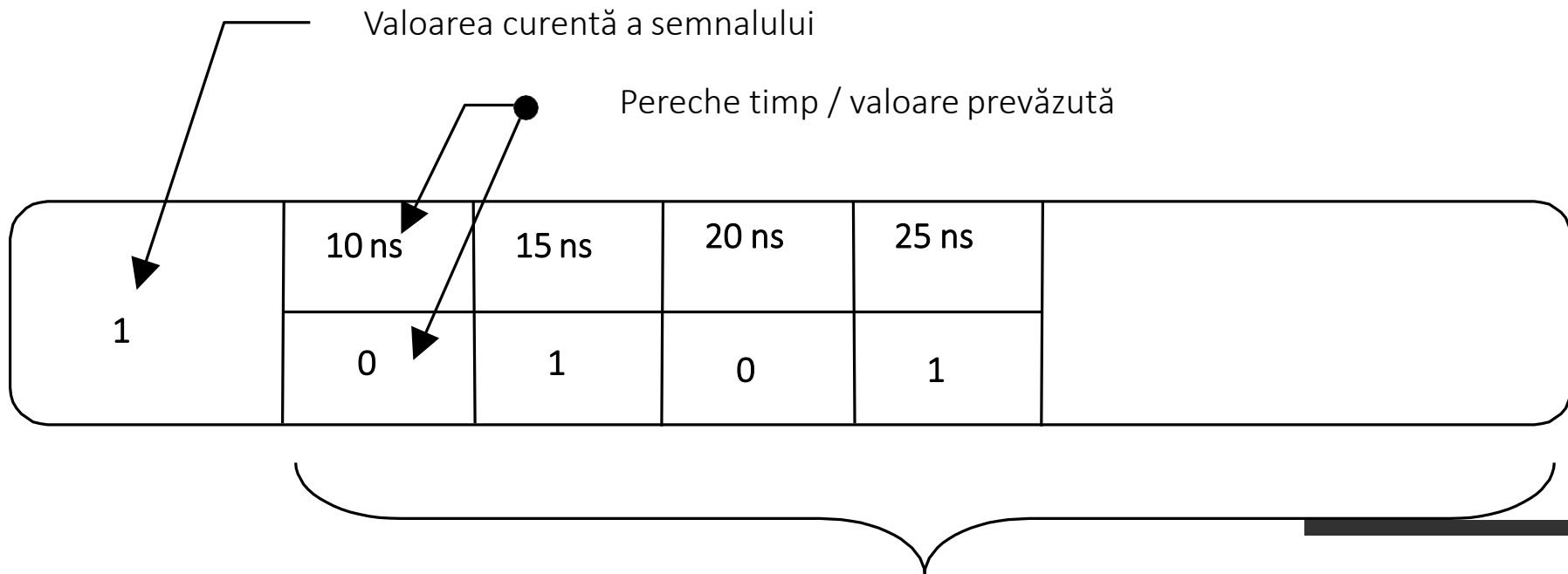
CARACTERISTICI

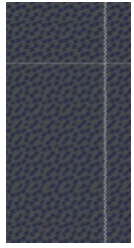
- **Sistemele hardware** - în mod natural **concurente**
  - Diferite componente, au acces simultan la diferite resurse
  - Se poate stabili o ordine a accesului la resurse
  - Ca urmare, toate instructiunile vor fi executate în **paralel**
  - Atentie: nu putem conecta simultan 2 componente la aceeași resursă!
- Problema: Nu toate componentele pot fi declarate de o singură instrucțiune!
- **Modelare VHDL (2 moduri):**
  - domeniul concurent
  - domeniul secvențial

CARACTERISTICI

Obiecte in VHDL

- Constante si variabile (mai putin utilizate)
- **Semnale** – specifice sistemelor hardware
  - Modelează informația care tranzitează între componente (legătură fizică prin fire)
  - Există tot timpul simulării, indiferent de zona de vizibilitate
  - Pot modela intrari/iesiri sau informatii intermediare
  - Pilot (driver) de semnal:

CARACTERISTICI

Obiecte in VHDL

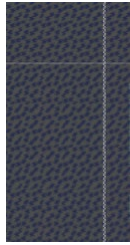
- Orice obiect clasificat într-un **tip**
  - tipul este obligatoriu și nu se schimbă niciodată
  - tipurile impun valori și operații permise și interzise
- 4 tipuri:
  - scalare (întregi, flotante, fizice, enumerate)
  - compuse (tablouri, articole)
  - acces (pointeri)
  - fișier
- tipuri predefinite:
  - **bit, bit-vector – most used! (precizie variabilă, specificată)**
  - boolean, character, integer, real (precizie predefinită)
  - severity-level, string

CARACTERISTICI

Funcții și proceduri

- Sunt folosite mai puțin pentru descrierea componentelor (spre deosebire de limbajele de programare)
- În general au rol de generare a unor expresii **la un anumit moment (nu pot ține minte o stare)**
- Exemplu: avem nevoie de un numărător până la X
  - Trebuie să decidem pe câți biți funcționează numărătorul
  - Putem scrie o funcție care să calculeze $\log(X)$
- Funcțiile:
  - argumente - au tip definit
  - returnează rezultat - are tip definit
- Procedurile
  - argumente - au tip definit
  - se pot folosi în locul unei instrucțiuni secvențiale

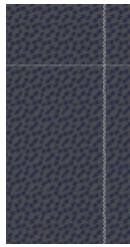

CARACTERISTICI

Biblioteci și pachete

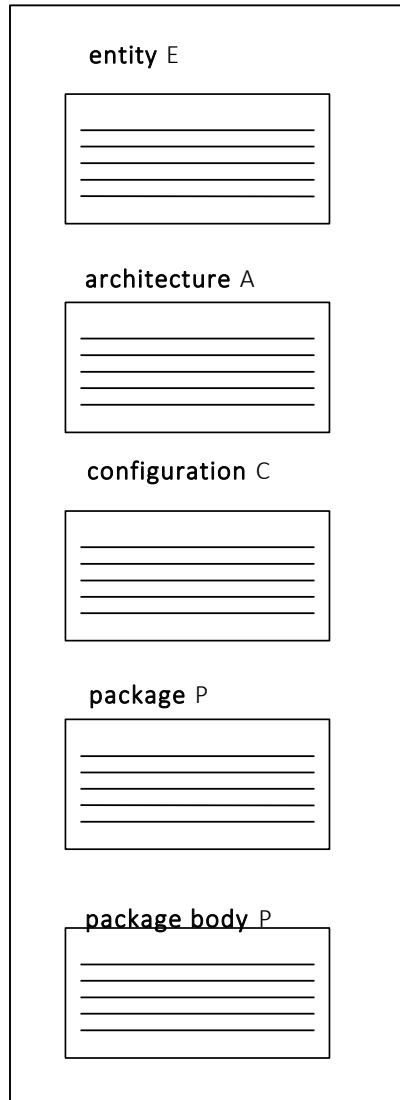
- VHDL limbaj modular
  - Se descriu unități mici, ierarhizate
  - Descreri compilate separat = **unități de proiectare**
    - Fiecare componenta separata, poate fi testata
    - Apoi poate fi incapsulata intr-o alta componenta
  - Unitățile de proiectare salvate în **biblioteca de lucru** (“proiectul curent”)
    - generată de mediul VHDL: **WORK**
  - **Biblioteci de resurse** - apelare cu **library**
    - Contin componente realizate anterior
    - Se declara inainte de unitatea de proiectare
    - Folosire cu **use unitate.all**

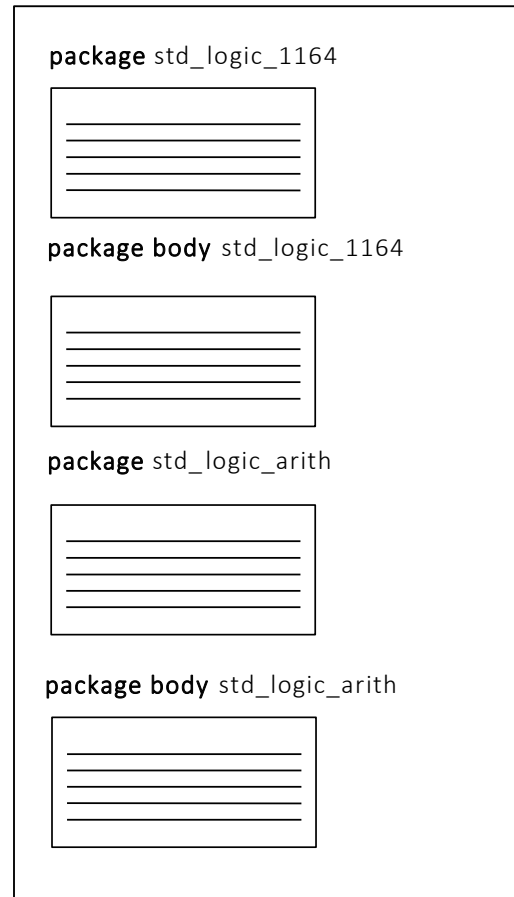

CARATTERISTICI

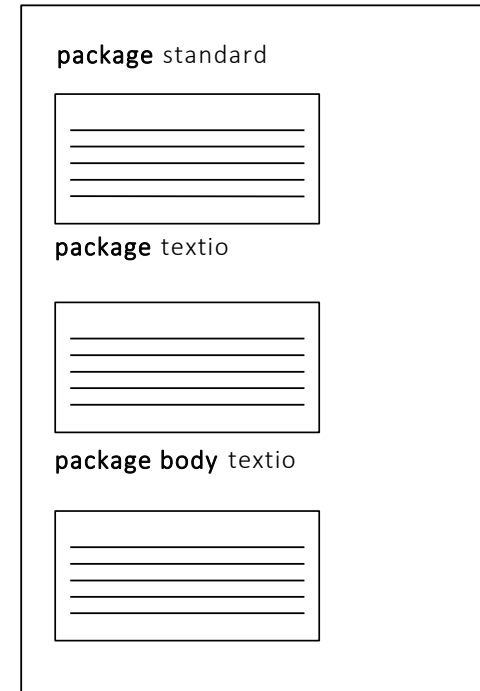
work

IEEE

STD

CARACTERISTICI

Biblioteci și pachete

- Bibliotecile conțin doar unități de proiectare
- Fișierele sursă (cu cod VHDL) analizate și compilate nu mai există pentru proiectant
- După compilarea fișierelor - **utilizam (referim) doar unitati de proiectare**
- UP – “black box”
  - Trebuie cunoscuta functionalitatea
  - Trebuie cunoscute semnalele de in/out

CARACTERISTICI

Biblioteci și pachete

- Pentru utilizare ulterioara – trebuie create UP
- Continutul unei unități de proiectare:
  - **Entitate (interfața sistemului)**
  - **Arhitectura (descrierea sistemului)**
  - Specificație de pachet (vedere externă a posibilităților puse la dispoziție)
  - Corp de pachet (descrierea internă a funcționalităților)
  - Configurație (asociere componentă - model)

Concluzii

- Circuite hardware
  - Circuite integrate
  - FPGA
- Limbajul VHDL
  - Generalitati
  - Domenii de aplicare – specificare, simulare, sinteza
- Structura unui program VHDL
  - Structura ierarhica
- Caracteristici VHDL
  - Obiecte in VHDL
  - Unitate de proiectare
  - Biblioteci si pachete

Multumesc pt atentie!